

222/24-6/2023

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése

Helyben

TÁJÉKOZTATÓ

Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2014-2020) végrehajtásáról

Tisztelt Közgyűlés!

Jelen előterjesztésben Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2014-2020) végrehajtásáról adunk tájékoztatást.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból (továbbiakban: TOP) a Kormány 1702/2014. (XII.3.) számú határozatával 41,69 mrd Ft összeget határozott meg Heves megye számára, melynek az egyes intézkedésekre allokált összegét az 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat állapította meg. A fenti összeg megyén belüli felhasználása egyéb részleteinek meghatározására a Heves Megyei Közgyűlés a 207/2015. (VIII.28.) számú határozatával megalkotta a Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) tervdokumentumot (továbbiakban: ITP). A dokumentum – egy rövid helyzetértékelés, majd célrendszer meghatározáson túl – legfontosabb funkciója az intézkedéseken belüli forrásarányok, a kedvezményezetti forrás elkülönítések, az indikátorok vállalása, illetve a források ütemezésének meghatározása volt.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 11. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint a vármegyei önkormányzat nyomon követi és értékeli a vármegyei területfejlesztési koncepció és a vármegyei területfejlesztési programok végrehajtását.

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 19. § f) pontja alapján a területi szereplő végrehajtja az ITP-t, amelynek keretében a kedvezményezettekől és az Irányító Hatóságtól a támogatott projektekről adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben és a kedvezményezett kérelmére a projektmenedzsment tevékenységek ellátásában.

A vármegyei önkormányzat és az Irányító Hatóság a 2023-as évben is szorosan együttműködött annak érdekében, hogy a futó vármegyei TOP projektek megvalósítása gördülékennyé váljon, mind a beruházások sikeres megvalósítása, mind a záráshoz közeledő operatív program eredményes zárása érdekében.

A TOP vármegyei szintű végrehajtásáról, a vármegyei eredményekről a közgyűlés legutóbb a 2023. év júniusi ülésén kapott tájékoztatást.

A 2014-2020 programozási időszak második felében, így 2023. évben is a projektek megvalósítását a kivitelezési árak megemelkedése nehezítette. A lefolytatott közbeszerzési eljárások során a kedvezményezettek által kapott árajánlatok összege rendszerint meghaladta a Támogatási Szerződésekben rendelkezésre álló támogatási összegeket. Ilyen esetekben a kedvezményezettek elsősorban megpróbálták úgy műszaki tartalmat csökkenteni, hogy a Támogatási Szerződésekben vállalt indikátor értékek elérése ne kerüljön veszélybe. Amennyiben a csökkentett műszaki tartalommal ismételt megindításra került közbeszerzési eljárások eredményeként újfent a rendelkezésre álló összeg feletti ajánlatok érkeztek, a kedvezményezettek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján többletforrás igényel fordulhattak a TOP Irányító Hatósága és a területi szereplő felé.

Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Vármegyei Döntés-előkészítő és Pályázatértékelő Ideiglenes Bizottsága (továbbiakban: bizottság) által hozott döntésekről a Közgyűlés a 2023. június 30-i ülésén kapott tájékoztatást (továbbá a második félév során hozott döntéseiről a Közgyűlés december 15-i ülésén számol be a bizottság), így jelen előterjesztésben összefoglaló információkat mutatunk be.

A TOP költségnövekmény igények vonatkozásában 2023. június 01. – 2023. november 24. közötti időszakig 16 db költségnövekmény igényt tárgyalt meg a bizottság, mely alapján 1 588 883 001 Ft összegű többletforrás érkezése várható vármegyénkbe. Ezek TOP felhívások szerinti megoszlását az alábbi táblázat foglalja össze:

1. sz. táblázat

TOP felhívás száma	Felhívás címe	Elfogadott költségnövekmény összege (Ft)
TOP-1.4.1-19-HE1-2019	"Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése"	476 279 653
TOP-4.2.1-16-HE1-2017	"Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése"	5 070 810
TOP-3.2.1-15-HE1-2016	"Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése"	50 280 360
TOP-3.2.1-16-HE1-2017	"Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése"	184 977 500
TOP-3.1.1-15-HE1-2016	"Fenntartható települési közlekedésfejlesztés"	313 722 036
TOP-1.1.1-16-HE1-2017	„Ipari parkok, iparterületek fejlesztése”	456 889 105
TOP-5.2.1-16-HE1-2017	„A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok”	69 095 926
TOP-2.1.3-16-HE1-2021	„Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések”	28 371 446
TOP-1.1.3-16-HE1-2017	"Helyi Gazdaságfejlesztés"	4 196 165
Összesen		1 588 883 001

Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2014-2020) kerete a korábbiakhoz képest jelentős mértékben megnövekedett a költségnövekmény igények révén. A TOP-ból Heves vármegyét 41,69 mrd Ft összeg illette meg eredetileg, melyből az egyes intézkedésekre allokált összeget az alábbi, 2. sz. táblázat mutatja be.

Ugyancsak ez a 2. sz. táblázat foglalja össze a támogatott projektkeresőben rendelkezésre álló adatok alapján intézkedések szintjén azon összeget (63,036 Mrd Ft), amely a 2023. november 24. napjáig meghozott támogatási döntéseket (321 db) foglalja magába.

Az 1. sz. táblázat költségnövekménnyel érintett projektjei közül - bár a Vármegyei Döntés-előkészítő és Pályázatértékelő Ideiglenes Bizottság támogatta az egyes projektek költségnövekményeit - 1.252 milliárd Ft nagyságú összeg az Irányító Hatóság részéről még nem került átvezetésre. Ezen összeget az egyes intézkedések szintjén szintén a 2. sz. táblázat utolsó előtti oszlopa szemlélteti.

2. sz. táblázat

Prioritás	Intézkedések	Intézkedésre eső összeg (Mrd Ft)	2023. év június 6-ig meghozott döntések (Mrd Ft)	IH/Kormány döntésre váró költségnövekmény összeg (Mrd Ft)	Projektek darabszáma
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	7,563	9,039	0,457	32
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	4,17	4,947		22
	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	3,074	4,18		4
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	3,456	9,443	0,456	69
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	6,931	15,081	0,025	38
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	4,417	5,351	0,314	15
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	5,021	6,522		73
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,673	1,019		18
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése	0,851	1,132		16
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	1,137	1,219		5
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	3,251	3,845		8
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,423	0,544		5
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,726	0,714		16
		41,693	63,036	1,252	321

Mindezekon túl a TOP-1.5.1-20 „A 2021-27 tervezési időszak stratégiai és projektszintű előkészítése” című felhíváshoz kapcsolódóan további 220 millió Ft összegű forrásra született támogatói döntés (a fenti táblázat ezt nem tartalmazza).

Az ITP (2014-2020) végrehajtását érintően fontos megemlíteni, hogy az Irányító Hatóság a Közreműködő Szervezettel együtt folyamatosan nyomon követi a projektek előrehaladását. Mindezek miatt mindenképpen szót kell, hogy ejtsünk a kockázatos TOP projektekről is.

A támogatási szerződéssel rendelkező, de azok megvalósításának előrehaladása kapcsán kockázatos TOP projekteket (november 16-i állapotát) a Magyar Államkincstár Heves Vármegyei Igazgatósága által megküldött információk szerint összeállított táblázat foglalja össze.

konstrukció neve	konstrukció száma	projektek darabszáma	projektek összértéke
Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	TOP-1.2.1-15-HE1	2	485 892 221 Ft
Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	TOP-1.2.1-16-HE1	3	916 857 973 Ft
Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése	TOP-1.4.1-19-HE1	4	569 789 816 Ft
Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	TOP-2.1.3-16-HE1	2	203 572 166 Ft
Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	TOP-3.1.1-15-HE1	1	128 187 460 Ft
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	TOP-3.2.1-15-HE1	2	530 416 221 Ft
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	TOP-3.2.1-16-HE1	2	198 565 980 Ft
	összesen	16	3 033 281 837 Ft

Kockázatnak tekinthető bármi olyan esemény, mely költségtúllépést vagy csúszást okoz a kivitelezésben – például a szükséges engedélyek kiadásának csúszása, rendkívüli időjárás, áremelkedések, infláció stb. A fenti projektek vonatkozásában a legfőbb problémák okai leginkább a drasztikus mértékben megemelkedett építési anyagárak és az ehhez kapcsolódó munkadíjak növekedése, másrészt az időben legutoljára meghirdetett felhívásokban kapott támogatások okán az értelemszerűen „kései” projektindítás, illetve a költségnövekmény igények elbírálásának időigénye.

Tekintettel arra, hogy ebben az évben a 2014-2020-as európai uniós időszak operatív programjai lezárulnak, nagyon fontos feladat a projektek mielőbbi fizikai befejezése és az ehhez kapcsolódó pénzügyi elszámolások lezárása.

A tájékoztatót a Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága 2023. december 5-i ülésén megtárgyalta és tudomásul vette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a jelen tájékoztatóban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjék.

Eger, 2023. december 5.

dr. Juhász Attila Simon

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Barta Viktor
vármegyei jegyző